

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Perustiedot

Wärtsilä Oyj Abp on pörssinoteerattu suomalainen, Suomen laki-en mukaan perustettu yhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki.

Wärtsilä on edelläkävijä merenkulun ja energia-alan laitteiden, ratkaisujen sekä palvelujen toimittajana. Wärtsilän ratkaisut tukevat asiakasyritysten liiketoimintaa tuotteen koko elinkaaren ajan. Wärtsilä kehittää teknisiä sovelluksia, joista hyötyvät sekä asiakkaat että ympäristö. Innovatiivisten tuotteiden ja palvelujen avulla Wärtsilän tavoitteena on olla kaikkien asiakkaitensa arvostetuin yhteistyökumppani. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi yli 16 000 ammattilaista työskentelee Wärtsilän yli 150 toimipisteessä 70 maassa.

Laatimisperusteet

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2007 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC -tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpito-laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosaikavaihteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, johdannaissopimuksia, suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa ja käteisarvoina suoritettavia osakeperusteisia liiketoimia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina.

Konserni on soveltanut 1.1.2007 alkaen seuraavia uudistettuja standardeja:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – Muutos vaikuttaa tilinpäätöksen liitetietoihin.
- IAS 1 standardin muutos: IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – Vaikuttaa tilinpäätöksen pääoman käsittelyä koskeviin liitetietoihin.

- IFRIC 8 IFRS 2:n soveltamisala – Ei vaikuta tilinpäätökseen.
- IFRIC 9 Kytkeytyneiden johdannaisten uudelleenarviointi – Ei vaikuta tilinpäätökseen.
- IFRIC 10 Interim Financial Reporting and Impairment – Ei aiheuta muutoksia tilinpäätöksen periaatteisiin.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Seuraavassa on esitetty olennaisimmat erät, jotka edellyttävät johdon arvioita ja oletuksia ja joihin voi liittyä epävarmuustekijöitä.

Myyntituotot tuloutetaan pääsääntöisesti, kun tuote tai palvelu on toimitettu, niiden arvo on määritelty ja on todennäköistä, että kirjattu saaminen voidaan periä. Nämä arviot vaikuttavat kirjattuihin myyntituottoihin. Pitkäaikaishankkeet ja pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset tuloutetaan valmiusasteen mukaisesti, kun hankkeen tai käyttö- ja huoltosopimuksen lopputulos pystytään luotettavasti määrittämään. Valmiusaste ja tulos perustuvat johdon arviointiin hankkeen tai käyttö- ja huoltosopimuksen toteutumisesta. Arvioita tarkastetaan säännöllisesti. Kirjattua myyntiä ja tulosta oikaistaan projektin aikana kun oletuksia koko projektin lopputulemasta päivitetään. Muutokset oletuksissa liittyvät ensisijaisesti muutoksiin aikatauluissa, toimituslaajuuksissa, teknologiassa, kustannuksissa sekä mahdollisissa muissa tekijöissä.

Takuuvaraus kirjataan myyntituoton tuloutuksen yhteydessä. Varaus perustuu historialliseen kokemukseen takuuvarauksen ta-sosta, joka tarvitaan tulevien ja nykyisten reklamaatiokustannusten hoitamiseen. Tuotteisiin voi sisältyä uusia, monimutkaisia teknologioita, jotka muun muassa vaikuttavat kyseisiin arviointiin ja voivat johtaa siihen, etteivät varaukset aina ole riittäviä.

Konserni on vastaajana eräissä varsinaisesta liiketoiminnasta syntyneissä oikeusprosesseissa. Varauksia tehdään, mikäli epäsuotuisa tulos on todennäköinen ja tappio voidaan määrittää kohtuullisella varmuudella. Lopullinen tulos voi poiketa näistä arvioista.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä liikearvon ker-rytettävissä olevaa rahamäärää määritellään kaikille rahavirtaa tuottaville yksiköille vuosittain, tai jos osoitetaan että hyödyke on menettänyt arvoaan, määrittelemällä käyttöarvo. Käyttöarvon määrittelemisessä käytetään arvioita tulevaisuuden markkinakehityksestä, kuten kasvua ja kannattavuutta sekä muita olennaisia tekijöitä. Tärkeimpiä arvioiden perustana olevia tekijöitä ovat kasvu, kate, käyttöikä, tulevat investointitarpeet sekä diskonttaus-korko. Muutokset näissä oletuksissa voivat olennaisesti vaikuttaa tuleviin arviointiin.

Eläkevastuun arviointi etuusperusteisissa eläkejärjestelmissä perustuu aktuaarisiiin arviointiin koskien mm. tulevia palkankorotuksia, diskonttauskorkoja ja rahastoitujen varojen tuottoja. Muutokset oletuksissa voivat olennaisesti vaikuttaa eläkevastuuseen ja eläkekuluihin.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää Wärtsilä Oyj Abp -emoyhtiön ja kaikki tytäryhtiöt, joiden osakkeiden äänimäärästä emoyhtiö omistaa suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia tai joissa Wärtsilällä on muutoin määräysvalta sekä osakkuusyhtiöt (20–50 prosenttia äänivallasta ja huomattava vaikutusvalta, mutta ei kuitenkaan määräysvaltaa). Konsernin osuus osakkuusyhtiöissä on huomioidu pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappiosta ylittää sijoituksen hankintameno, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon, eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöihin liittyen.

Hankitut ja perustetut tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt sisällytetään konsernitilinpäätökseen hankinta- tai perustamispäivästä omistuksen päättymispäivään.

Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan käypiin arviointiin hankintahetkellä. Hankintahinnan ja hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettoarvon välinen erotus on liikearvo. Vähemmistöosuusien hankinnassa, kun konsernilla on jo ennen vähemmistön hankintaa

ollut määräysvalta, hankitut varat ja velat arvostetaan hankintahetken kirja-arvoihin ja hankintamenon ja nettovarojen kirjanpitoarvon välinen erotus on liikearvoa. Liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vähintään vuosittain.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, osingon jako, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Vähemmistöosuus on erotettu tilikauden tuloksesta. Konsernin taseessa vähemmistöosuus esitetään omana eränä omassa pääomassa.

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen

Merkittävässä yritysten yhteenliittymissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.

Yhteisyritykset

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisen osapuolen kanssa yhteistä määräysvaltaa. Konsernin osuudet yhteisyrityksistä yhdistellään suhteellisesti rivi riviltä. Konsernitilinpäätös sisältää konsernin osuuden yhteisyrityksen varoista, veloista, tuotoista ja kuluista.

Ulkomaaiset tytäryhtiöt

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat ja kassavirrat muunnetaan konsernitilinpäätöksessä euroiksi kunkin vuosineljänneksen keskikursseilla. Tase muunnetaan euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia ja tästä syntyvät muuntoerot kirjataan konsernin omaan pääomaan.

Ulkomaan valuutan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset tapahtumat on kirjattu käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Saamiset ja velat muunnetaan

euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Liiketoimintaan liittyvistä saamisista ja veloista syntyvät kurssierot sisältyvät niitä vastaaviin tuloslaskelman eriin ja sisältyvät liiketulokseen. Rahoitussaamisiin ja -velkoihin liittyvät kurssierot esitetään tuloslaskelmasa rahoituserissä.

Liikevaihto ja myynnin tuloutusperiaate

Liikevaihto esitetään välillisillä veroilla ja alennuksilla vähennettynä. Myynnit tuloutetaan, kun kaikki omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle. Tämä tarkoittaa yleensä sitä, että myynnit tuloutetaan, kun tuote tai palvelu on toimitusehtojen mukaisesti toimitettu asiakkaalle.

Pitkäaikaishankkeet ja pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset tuloutetaan valmiusasteen mukaisesti silloin, kun projektin tuotot ja kulut pystytään luotettavasti mittaamaan. Pitkäaikais-hankkeiden osalta valmiusaste mitataan toteutuneiden kustannusten suhteessa arviotuihin kokonaiskustannuksiin, kun taas pitkäaikaisten käyttö- ja huoltosopimusten osalta valmiusaste mitataan sopimuksessa määriteltujen suoritettujen palveluiden perusteella. Kun pitkäaikaishankkeen lopputulosta ei voida arvioida luotettavasti, hankkeesta johtuvat menot kirjataan kuluiksi samalla tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet ja hankkeesta saatavia tuotteita kirjataan vain siihen määrään asti, kuin toteutuneita menoja vastaava rahamäärä on saatavissa. Hankkeesta johtuva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jonka aikana ne syntyvät, lukuun ottamatta kehitysmenoja, jotka aktivoitetaan silloin, kun on todennäköistä, että kehitysprojekti tuottaa konsernille taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja täyttää IAS 38:n aineettomien hyödykkeiden kriteerit, mukaan lukien tekninen ja taloudellinen käyttökelpoisuus. Tällaiset projektit liittyvät uusiin tai olennaisesti parannettujen tuotteiden tai tuotantoprosessien kehitykseen. Aktivoidut kehitysmenot sekä kehitystoiminnan koneet ja laitteet poistetaan systemaattisesti vaikutusaikanaan. Saadut avustukset kirjataan muihin tuottoihin.

Eläkeveloitteet

Konserniyhtiöillä on eri maissa useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuusperusteisiksi järjestelyiksi.

Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmassa, johon ne kohdistuvat. Etuusperusteisten järjestelyjen veloitteiden nykyarvo on määriteltä ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä ja järjestelyyn kuuluvat varat on arvostettu käypään arvoon arviointipäivänä. Järjestelyyn liittyviä veloitteita laskettaessa järjestelyyn vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden ylittäessä 10% etuusperusteisen eläkeveloitteen nykyarvon tai tätä suuremman järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon, kirjataan yli menevä osuus vakuutusmatemaattisista voitoista ja tappioista tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden keskimääräisen jäljellä olevan työajan aikana. Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen laskennan suorittavat hyväksytyt aktuaarit.

Osakeperusteiset maksut

IFRS 2 -standardin mukaan työsuhteoptioiden käypä arvo kirjataan kuluksi ja oman pääoman lisäykseksi. Konsernin nykyisiin optio-ohjelmiin IFRS 2:n voimaantulolla ei ollut vaikutuksia, koska optiot olivat käytettävissä ennen kuin IFRS 2 tuli voimaan.

Yhtiön osakkeen arvoon sidottu bonusohjelma arvostetaan raportointipäivän osakkeen käypään arvoon ja kirjataan tuloslaskelmaan bonusohjelman juoksuaikana.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yritysten yhteenliittymissä hankintahinnan ja sen hankintapäivän nettovarallisuuden ja ehdollisten varausten käyvän arvon välinen erotus esitetään liikearvona. Liikearvo muodostuu sellaisten hyödykkeiden tulevasta taloudellisesta hyödystä, joita konserni ei pysty erikseen tai yksilöidysti mittaamaan hankinnan yhteydessä. IFRS:n mukaisesti liikearvoa ei poisteta, vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain tai useammin, jos on viitteitä arvonalentumisesta.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat patentit, lisenssit, aktivoidut kehityskustannukset, ohjelmistot, asiakassuhteet ja muut

siirrettävissä olevat teollisoikeudet. Nämä arvostetaan hankintamenoona poikkeuksena yrityshankintojen yhteydessä yksilöidyt aineettomat hyödykkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Määräaikaan sidotut aineettomat hyödykkeet kirjataan kuluksi sopimuskauden kuluessa.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelmanmukaiset ohjeelliset poistoajat ovat:

Kehitysmenot	5–10 vuotta
Ohjelmistot	3–7 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–20 vuotta

Aineelliset hyödykkeet ja poistot

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintamenoona vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalennuksilla. Saadut avustukset kirjataan hankintamenoa vähennyksenä. Hankittujen tytäryhtiöiden käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Suunnitelmanmukaiset poistot perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin käyttöaikoihin:

Rakennukset	10–40 vuotta
Koneet ja laitteet	5–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Sijoituskiinteistöt

Kiinteistöt, joita ei käytetä konsernin omassa toiminnassa tai joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja tai omaisuuden arvonnousua, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Sijoituskiinteistöt esitetään pitkäaikaisina sijoituksina ja arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalennuksilla vähennettyyn hankintamenoona.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa kaikki olennaiset omistukselle ominaiset riskit ja tulevat edut siirtyvät konsernille, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimuksilla hankitut omaisuuserät kirjataan käyttöomaisuuteen käypään arvoon tai tätä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaavasti maksettavat vuokravastuut, rahoituskustannuksella vähennettynä, si-

sältyvät muihin korollisiin velkoihin ja rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan vuokrasopimusaikana. Rahoitusleasing-sopimuksin vuokratut omaisuuserät poistetaan taloudellisena vaikutusajan vastaavaan omaisuuserään sovellettavien periaatteiden mukaisesti.

Vuokrasopimukset, joissa olennaiset omistukselle ominaiset riskit ja edut eivät siirry konsernille, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten maksut kirjataan vuokratuloluksi.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoona tai sitä alempaan nettorealisoituarvoonsa. Hankintamenoona sisältyvä välittömien tuotantokustannusten lisäksi osuus hankinnan ja valmistuksen yleiskustannuksista. Hankintameno määritetään pääosin painotettua keskihintaa käyttäen.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan hankinnan yhteydessä.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja nostettavissa olevista pankki- tai muista vastaavista sijoituksista. Muut lyhytaikaiset rahavarat koostuvat erittäin likvideistä sijoituksista, joiden arvo vaihtelee vain vähäisessä määrin.

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä kyseisten saatavien arvonalennuksella. Saamiset arvostetaan yksilöidysti ja luottotappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset arvostetaan niiden hankintamenoona. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka konsernilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti.

Lainasaamiset ja rahoitusvelat kirjataan selvityspäivänä ja esitetään taseessa jaksotettuun hankintamenoona käyttäen efektiiv-

sen koron menetelmää. Transaktiokustannukset sisältyvät alkuperäiseen hankintamenoona.

Johdannaiset arvostetaan aluksi taseessa hankintahintaansa ja sittemmin kunkin tilinpäätöspäivän käypään arvoon.

Tiettyihin valuuttatermiineihin sovelletaan IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa. Muutokset tulevien kassavirtojen suojaukseen käytettyjen johdannaisten käyvissä arvoissa kirjataan omaan pääomaan edellyttäen, että ne täyttävät suojauslaskennan edellytykset. Korkeasta johtuvat käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan suojausvaraukseen kertynyt voitto tai tappio esitetään myynnin tai ostojen oikaisuna samalla tilikaudella kuin suojattuihin veloitteisiin tai enusteisiin liittyvät tapahtumat.

Konserni dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskinhallintatavoitteen ja sovelletun strategian. Tämän prosessin kautta suojausinstrumentti kytketään siihen liittyviin varoihin ja velkoihin, ennakoituihin liiketapahtumiin tai sitoviin sopimuksiin. Konserni dokumentoi myös jatkuvan arvionsa suojausvarauksesta johdannaisen käyvän arvon ja suojatun kassavirran tai tapahtuman muutosten väliseen suhteeseen nähden.

Euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden oma pääoma on pääosin suojattu valuuttakurssivaihteluilta valuuttajohdannaisten ja ulkomaanvaluutan määräraisten lainojen avulla käyttäen tytäryhtiöiden nettosijoituksen suojausta (equity hedging), jolla vähennetään valuuttakurssimuutosten vaikutusta konsernin omaan pääomaan. Kun ulkomainen tytäryhtiö myydään, muuntoerot sisällytetään tuloslaskelmassa esitettyyn luovutusvoittoon tai -tappioon.

Muutokset johdannaisten käyvissä arvoissa, jotka eivät täytä IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa, kirjataan suoraan tuloslaskelmaan.

Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla niihin liittyvät tulevat kassavirrat. Valuuttatermiinit arvostetaan tilinpäätöspäivän termiiniikursseihin. Valuuttoaoptiot arvostetaan tilinpäätöspäivän markkina-arvoihin.

Sijoitukset muihin yrityksiin luokitellaan myytävissä oleviksi rahavaroiksi ja arvostetaan käypään arvoon. Noteeratut osakkeet arvostetaan markkina-arvoon. Muut osakkeet arvostetaan

hankintamenoon, ellei käypää arvoa pystytä luotettavasti määrittämään. Käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan kunnes osakkeet myydään, jolloin kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Jos osakkeiden käypä arvo alenee pysyvästi tai on olemassa näyttöä arvon alenemisesta alle hankintamenoa, kirjataan arvonalennus tuloslaskelmaan.

Liiketoimintaan liittyvien osakeomistusten myyntivoitot ja -tappiot ja arvonalennukset sisältyvät liiketulokseen ja muiden osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Arvonalentumiset

Omaisuserien tasearvoa tarkastellaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi. Konsernin omaisuus jaetaan pienimpiin mahdollisiin kassavirtaa tuottaviin yksiköihin, jotka ovat pääosin riippumattomia muista yksiköistä. Arvonalenus kirjataan, kun sen kirja-arvo ylittää sen käyvän arvon. Omaisuuserän käypä arvo on nettorealisointi-arvo tai sitä korkeampi kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu diskontattuun tulevaan kassavirtaan. Aiemmin kirjatut aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennukset peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arvot muuttuvat.

Varaukset

Varaukset merkitään taseeseen silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset voivat liittyä mm. takuukustannuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin, projektien ennakoituihin tappioihin ja uudelleenjärjestelyihin.

Toimitettuihin tuotteisiin liittyvät takuukustannukset sisältyvät varauksiin. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon toteutuneista takuukustannuksista.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun asianosaiselle henkilöstölle on informoitu järjestelyn ehdoista tai uudelleenjärjeste-

lysuunnitelma on hyväksytty. Suunnitelmassa tulee olla yksilöity, mitä toimintoja ja henkilöstöä se koskee sekä mikä on sen toteuttamisaikataulu ja -kustannukset.

Tuloverot

Tuloslaskelman verot sisältävät konserniyhtiöiden tilikauden verotettavasta tuloksesta paikallisten säännösten mukaiset verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennalliset verot. Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kaikista verotuksen ja kirjanpidon välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöspäivänä voimassaolevia verokantoja. Laskennalliset verovelat kirjataan taseeseen täysimääräisinä ja laskennalliset verosaamiset siihen määrään, kun on todennäköistä, että ne voidaan hyödyntää tulevaisuudessa.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamia osinkoja ei vähennetä voitonjakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen päätöstä.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Alla kuvatut standardit, tulkinnat tai niiden muutokset on julkaistu, mutta ne eivät vielä ole voimassa eikä konserni ole soveltanut näitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa. Konserni ottaa käyttöön vuonna 2008 seuraavat IASB:n julkistamat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat:

- IFRIC 11 IFRS 2 – Group and Treasury Share Transactions (voimassa 1.3.2007 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi tulkinta selventää omana pääomana maksettavien liiketoimien soveltamisalaa. Uudella tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- IFRIC 12 Service Concession Arrangements (voimassa 1.1.2008 alkavilla tilikausilla). Konsernilla ei ole tulkinnassa tarkeitettuja sopimuksia julkisen sektorin kanssa, joten tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRIC 13 Customer Loyalty Programmes (voimassa 1.7.2008 alkavilla tilikausilla). Konsernilla ei ole tulkinnassa tarkoi-

tettuja kanta-asiakasjärjestelyjä, joten tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- IFRIC 14 IAS 19 – The Limit on a Defined Benefit Asset, Minimum Funding Requirements and their Interaction (voimassa 1.1.2008 alkavilla tilikausilla). Tulkintaa sovelletaan työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusperusteisiin järjestelyihin ja muihin pitkäaikaisiin etuusperusteisiin työsuhde-etuuksiin silloin, kun järjestelyyn liittyy vähimmäisrahoitustarve. Konserni on parhailaan arvioimassa tulkinnan vaikutuksia. Alustavan arvion mukaan uudella tulkinnalla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2009 seuraavat IASB:n julkistamat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat:

- IFRS 8 Operating Segments (voimassa 1.1.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 8 korvaa IAS 14 Segmenttiraportointi-standardin. Uuden standardin mukaan segmenttiraportointi perustuu johdon sisäiseen raportointiin ja siinä noudatettuihin laskentaperiaatteisiin. Konserni arvioi segmenttiraportoinnin mahdollisia vaikutuksia tulevan tilinpäätöksen liitetietoihin.
- IAS 23 Borrowing Costs -standardin muutos (voimassa 1.1.2009 alkavilla tilikausilla). Muutettu standardi edellyttää, että ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Konserni on tähän saakka kirjannut pääoman menot kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Konserni arvioi, että standardin muutoksella ei tule olemaan olennaista vaikutusta tulevaan tilinpäätökseen. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardin muutos (voimassa 1.1.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi muuttaa tilinpäätöslaskelmien esitystapaa. Konserni arvioi muutoksen vaikuttavan lähinnä tuloslaskelman ja oman pääoman muutoslaskelman esitystapaan. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.